

Izhaja vsako sredo in soboto
Cena: Za celo leto 24 kron, za pol leta 12 kron, za četrt leta 6 kron, za 1 mesec 2 kroni. **Posamezna številka st. ne 30 vinarjev.**
 Na pismene naročbe brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnštvo
 se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, **Schillerjeva cesta št. 3.**
 Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok ter 81 mm širok prostor za enkrat 18 v, za večkrat popust. **Mali oglasi** stanejo pri enkratni objavi **3 K.**
 — Vprašanjem glede inseratov i. dr. je treba priložiti za odgovor dopisnico ali znamko. — Rokopisi se ne vračajo. — Telefon št. 65.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER

Za enotno Jugoslovansko demokratsko stranko.

V Zagrebu se je vršil minole dni pod predsedstvom jugoslovanskega ministra za notranje zadeve Svetozarja Pribičevića sestanek naprednih jugoslovanskih politikov, kateremu sta v imenu jugoslovanske demokratske stranke prisostvovala dr. Albert Kramer in dr. V. Kukovec. Splošno se je izražala želja, da je nujna potreba, osnovati enotno veliko Jugoslovansko demokratsko stranko za celo kraljestvo SHS in sicer še preden se sestane naš parlament, državno vječe v Beogradu. Izvolil se je tudi odbor, ki ima nalogo, sestaviti enoten program za tako stranko ter izvršiti druge priprave za nje ustanovitev.

Zadeva je velevažna. Ustanovitev skupne države in vlade pod suverenostjo dinastije Karagjorgjevičev je ustvarila novo politično situacijo. Zato je treba tudi, da se vse napredne in narodne struje v naši državi organizirajo v smislu novih zahtev, ki se stavljajo na naše javno življenje. Zakaj z dosežen največji uspeh našega narodnega dela. Izvesti se mora sedaj nova politična organizacija za vse ozemlje, na katerem žive Slovenci, Hrvati in Srbi, na najširšem narodnem in demokratskem principu, izključujoča vsako plemensko, teritorialno, versko in sploh vsako separatistično orientacijo.

Nujno je potrebno, da se organizacija izvede takoj, da bo mogla JDS že v prvi seji državnega veča nastopiti v ogromni večini, da tako na zunan in na znotraj pokaže v resnici že izvedeno državno in nacionalno organizirano ujedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Za organizacijo enotne Jugoslovanske demokratske stranke pridejo v poštev: naša Jugoslovanska stranka na slovenskem ozemlju, hrvatsko-srbska koalicija v Banovini in Slavoniji, srbske in hrvatske napredne struje v Bosni-Hercegovini in Dalmaciji ter srbske napredne stranke v Srbiji, v prvi vrsti srbska staroradikalna stranka, katere voditelj sta Nikola Pašić in Stojan Protič.

Jugoslovani in mirovna konferenca.

»Riječ SHS« piše dne 14. t. m.

Včeraj so se pričeli v Parizu razgovori o preliminarne miru. Prva plenarna seja bo najkasneje 20. tm. Puščamo na stran komplicirano tehniko in mehanizem mirovni razgovorov, pri katerih bo igralo odločilno vlogo pet velesil: Združene države, Anglija, Francoska, Italija in Japan, naglašamo pa, da sedaj tudi naše vprašanje prehaja v odločilni štadij. Naš troimenski narod je povedal, kar hoče. Hoče, da v edinstveno jugoslovansko državo pridejo vsi kraji, kjer Srbi, Hrvati in Slovenci živijo v kompaktnih, nepretganih masah. Naš narod zahteva po naravnem pravu, da se mirovni razgovori vodijo v duhu velikih Wilsonovih načel, po katerih ne izgubi niti koščka svojega narodnega ozemlja. To je v trenutku, ko se prično mirovna pogajanja, za nas najvažnejše narodno vprašanje, ker se samo z njega povoljno rešitvijo more na jugovzhodu ohraniti in zajamčiti mir, ki je potreben, da more naš narod nemoteno razviti vse svoje sposobnosti v korist splošne evropske skupnosti. Taki rešitvi vprašanja — ki bi bila tudi v dobro razumevanem interesu Italije — pa se protivi imperijalistična italijanska vlada. Vsled zavezniškega razmerja entente z Italijo, in vsled ententine tendence, da tudi se naprej vzdrži zavezniško politiko, bo položaj jugoslovanske diplomacije zelo težaven. Naša diplomacija, računajoč na prijateljstvo Wilsonovo in ostalih naših prijateljev v ententi, bo morala uporabiti vsa sredstva, da dokaže ententi, da Italiji naši kraji niso potrebni niti iz strateških niti iz gospodarskih razlogov.

Da pa iz narodnih razlogov do njih Italija nima pravice, pač ni treba dokazovati, to dokazujejo že statistike, narejene v časih, ki so bili v narodnem oziru za nas najbolj nepovoljni. To dokazujejo tudi laške statistike same. Pa našo diplomacijo moramo podpreti vsi, kar nas je v državi SHS. Podpreti jo moramo z organizacijo in s pripravami, da v slučaju potrebe tudi branimo svoje pravice. Danes, ko je naša država v svetu že priznana (žal še ne oficijelno od entente! Op. ur.) gremo gotovo optimističneje duše pred forum mirovne konference, a težkoče in zapreke so še velike. Z Madžari in Nemci bo posel lahek, ker bo ententa brezpogojno stala na naši strani proti sovražnim Madžarom in Nemcem. Z Romuni se bomo, kakor kaže, mirno pobotali. Edina težka skrb je padla na

naš narod zaradi italijanske okupacije. Italijani se se vedno sklicujejo na londonski pakt, obenem so pa še vedno zavezniki in prijatelji entente, zato ne moremo pričakovati — s tem moramo računati — takega nastopa entente proti Italiji, kakor proti Nemcem in Madžarom. Zato moramo Italiji dokazati, da smo dovolj močni, da popravimo vsako prizadano nam krivico. V delu, s katerim to Italiji mirno dokažemo, bomo — upamo — našli dovolj podpore pri ostali ententi in v Ameriki, ki nimajo nikakega posebnega razloga, da zahtevajo naše kraje za Italijo. Saj je tudi francoski zunanji minister Pichon izjavil v francoski zbornici: »Jugoslovanska država pod dinastijo Karagjorgjevičev bo za entento važno oporišče njene moči in novo jamstvo za sigurnost.« To pa se zgodi le, če mirovna konferenca reši naše vprašanje povsem v duhu naših pravičnih aspiracij.

Kdor lista do današnje številke ni plačal, se mu isti s prihodnjo ustavi.

Wilsonovi mrzli curki na italijanske aneksioniste.

Dobivamo počasi v roke italijanske liste s poročili o Wilsonovem bivanju v Rimu. Opozoriti hočemo na nekatere pikantnosti, ki pomenijo naravnost hud tuš za italijanske imperijaliste. V prvo treba pibiti, da službena »Agenzia Stefani« sploh ni razposlala v inozemstvo Wilsonovega govora. Tako se je zgodilo, da je zunanji svet šele po štirih dneh zvedel za Wilsonov govor in še to potom zasebne neitalijanske agencije.

Zakaj to, si je lahko razlagati. Wilsonov govor je najodločnejša obsodba vsakega imperijalizma in nasilja. Znani »Corriere della sera« prinaša n. pr. samo kratek izvleček, in še ta zelo nepopolen; izpusti vse, kar je rekel Wilson o Balkanu in o pravu samoodločbe Balkana. Dobesedno je dejal o narodih bivše monarhije, ki so zdaj osvobojeni: »Mislim, da tudi vi, kakor jaz, pripoznavate načelo, da nimamo pravice zahtevati, kakšno vrsto vlade naj oni imajo«. Zakaj laški listi zamolčujejo, kar je Wilson rekel o nas? Ali jih tako boli pravica? In mislijo — li, da bodo na tak način zavezali Wilsonu jezik? Gotovo, če se ni bal povedati Lahom resnico v Rimu, se bo tem manj bal storiti to tudi v Parizu.

V pogovoru s časnikarji je Wilson izjavil: »V Newyorku je mnogo Italijanov, več nego v marsikaterem mestu Italije. Pa to vendar še ni razlog, da bi Italija stavila zahtevo po Newyorku?« Isto aluzijo na newyorške Italijane je rabil Wilson tudi v pogovoru z Orlandom in Sonninom ter v pogovoru s kraljem. Da je trikrat tekom svojega bivanja v Rimu baš to povdrali, kaže dovolj jasno, da je v galantni obliki stavil Lahom vprašanje: kako morete iz tega, da nekaj vaših ljudi prebiva v tuji zemlji, napravljati razlog, da te kraje anektirate? In dalje pomenijo njegove besede tudi: kakor mi severni Amerikanci ne bi privolili v tako zahtevo vašega naroda po Newyorku, tako v vaše zahteve ne morejo privoliti tudi drugi narodi. V Newyorku in v Ameriki je še več Francozov in Angležev, celi kraji so še zdaj francoski (New-Orleanska okolica), pa v Parizu in Londonu Wilson vendar ni zbijal takih šal kakor v Rimu.

Zato je tudi razumljivo, zakaj laško časopisje tako molči in zakaj ne prinaša komentarjev k Wilsonovim govorom. Edini »Secolo«, ki je še med zmernejšimi listi, imenuje Wilsonove besede »najodločnejši opomin vsem imperijalistom sveta« in podčrtava posebno Wilsonove besede: »mir ne sme biti kupčija«

Še eno zanimivost: v Milanu je bil Wilson triumfalno sprejet, ker je Milan kot socialistično mesto hotel demonstrativno izstopiti za Wilsona. Milanski mestni načelnik ga je pozdravil z govorom, v katerem je želel, da bi se Wilsonovih 14 točk dosledno izpeljalo in da naj bo pravica samoodločbe narodov, v prakso prevedena, temeljna os novega miru, ki ne sme ustvariti nikakšnega iredentizma. V svojem odgovoru je Wilson izjavil, da moramo vsi, ki ustvarjamo mir, imeti na misli, da nismo gospodarji usode narodov, ampak sluge človeštva, da nimamo pravice favorizirati kogarkoli, posebne interese, ampak da je naša dolžnost se baviti samo s splošnimi interesi.

POLITIČNE VESTI.

Boljševiški nemiri v Nemčiji.

Berolin, 14. jan. Boljševiki (špartakovci) so glavno bitko sicer izgubili, vendar so nemiri še vedno na dnevnem redu. Vlada je izdala zaporno povelje zoper voditelje upornikov Liebknechta, Eichorna, Ledebourja, Roze Luxemburg itd. Liebknecht je baje zbežal iz Berolina.

Italijani silijo naše ljudi v svojo armado. Po Goriškem so nabiti lepaki, s katerim laške vojaške oblasti naznanjajo, da so dolžni vsi bivši vojaki, ki so služili v nekdanji avstro-ogrski armadi, služiti sedaj v italijanski armadi, in sicer bodo vpoklicani oni, ki pripadajo letnikom, ki so sedaj v italijanski vojski pod orožjem.

Italijani zahtevajo Bitolj? Beogradski list »Pravda« poroča, da hočejo Italijani vsiliti Črni gori zopet Nikito ter da zahtevajo zase celo srbski Bitolj.

Italijanski in nemški socialisti so enaki v narodnem fanatizmu. Italijanski socialisti odkrito udobravajo okupacijo slovenskega ozemlja, nemški socialist dr. Dörflinger pa je v koroškem deželnem zboru slavil nemška »junaštva« na Koroškem zoper Slovence. Bratci se najdejo!

italijanska nasilja.

Ljubljana, 16. jan. V Logatcu so 13. tm, zvečer pijani italijanski vojaki v hišo gostilničarja Ferjančiča vdrli, kradli in ropali ter ranili s strelji iz pušk več ljudi. Poroča se, da je italijanski poveljnik dal 4 vojake ustreliti. — V Postojni so pred tremi dnevi aretirali lastnika Narodnega hotela Paternostra in ga zvezanega odpeljali v Trst. Vzrok neznan. — Na Vipavskem so aretirali Italijani več oseb, ki so podpisali izjavo za Jugoslavijo.

Bavarsko mejo tik pred bavarskim ozemljem so zasedle češke čete. Straže stoje čisto blizu druga druge.

Nemški protest zavrjen. Nemško-avstrijska vlada je pri ententnih državah večkrat protestirala proti zasedbi nemških ozemelj po čehoslovanskih in jugoslovanskih četah. Glasom odgovora francoske vlade z dne 20. dec. 1918 je bil ta protest zavrjen.

Srbski general Vašič je imenovan za upravitelja Dalmacije.

Obrambo vzhodne meje poveri Nemčija glasom poročila iz Berolina Hindenburga.

Češka državnopravna demokratska stranka je imela 12 tm. v Pragi zborovanje zaupnikov ob udeležbi 412 zaupnikov. Min. predsednik dr. Kramaf je na zborovanju med drugim izjavil: »Dolžnost vlade je, da z močno roko vzdržuje red in mir v republiki in zatire boljševiško agitacijo, kakor se je to storilo v Švici in drugih svobodnih državah. Glede Nemcev na Češkem je izjavil, da je ententa priznala v polnem obsegu češke zahteve. Dokaz leži v dokumentih. Nemcem preostaja samo ena možnost: sporazum.«

Češke čete so zasedle Ostrogon na Madžarskem.

Češke čete so zasedle Rabensburg in Hohenaa na Nižjem Avstrijskem ter Miškolec na Ogrskem.

Za višjega poveljnika poljskih čet v Poznanju je višji poljski narodni svet imenoval generala Dvobor-Nusnickega.

Poljsko prodiranje v Poznanju. Poljaki so zasedli Bidgošč, Šubin, Znin in Labšin ter vkorakali v Netzewalde. Nemške čete branijo prehod čez prekop ter drže črto Ziele—Zielina—Hopfengarten.

Požun ostane Čehom. Masaryk je izjavil, da Požun ostane v češko-slovaški državi ter bo glavno mesto Slovaške.

Češko-slovaško vlado je priznala belgijska vlada.

IZ KOROTANA.

Kdo se bojuje na nemški strani?

Ljubljana, 14. jan. Na poziv Narodne vlade je nemško-avstrijska vlada na Dunaju izjavila, da se Koroška vojskuje na lastno odgovornost in brez sporazuma z Dunajem. To je dragoceno priznanje. Gre se torej za roparske tolpe.

Premirje pri Področčici.

Področčica, 15. jan. Včeraj med 8. in 12. uro dop. so bile na celi fronti v Področčici ustavljene vojne operacije, dočim so še ponoči živahno delovale strojnice. Nemško odposlanstvo (6 častnikov) je prišlo z belo zastavo; čakali so jih srbski podpolkovnik Milosavljevič, stotnik Mar-

tinčič, nadporočnik Stenovec in poročnik Megušar. Pogajanja so trajala nad dve uri. Še med pogajanja sta padla z nemške strani dva topovska strela. Zedinili so se končno za demarkacijsko črto, katere ne sme nihče prekoračiti.

Pogajanja zaradi Koroške.

Gradec, 17. jan. Včeraj so se pričela pogajanja med Nar. vlado v Ljubljani in Koroško deželno vlado. Nar. vlado zastopa komisar Smodej.

5000 kron za glavo župnika Meška je bilo razpisanih. Mnogo nemških poštenjakov je čakalo na njega, župnik Meško je pa vsem ušel.

PTUJSKI NOVIČAR.

Bivši nemški uradniki se ne morejo ločiti od Ptuja. Nemci pri nas in posebno bivši nemški uradniki kaj radi zabavljajo čez Jugoslavijo, ne morejo se pa odločiti, da bi že konečno od nas odšli. Tako prihaja posebno bivši predstojnik ptujske sodnije Doležel vsako soboto v Ptuj, si tam nabaše svoj nahrbtnik in v nedeljo zvečer ga lahko vidiš, kako se odpelje s polnim nahrbtnikom zopet iz Ptuja proti Gradcu. Glejajo iz nahrbtnika zaiče noge in čutiti je v nahrbtniku še drugih dobrih, mastnih stvari. Tudi Ornig pošilja v Ptuj svoje zaupnike, ki mu naj doušajo od tukaj mast. Pred kratkim se je posrečilo takega tihotapca zasačiti in bilo mu je odvzetih več kg masti. Opozorjamo državno policijo, naj strogo pazi na to tihotapstvo in ga na vsak način prepreči.

Nemške šole v Ptuju. Šulferajnska šola na Bregu pri Ptuju se je že razpustila, oz. preosnovala v popolnoma slovenski zavod. Nastavljeni so sami slovenski učitelji. Istotako se bodo v mestu samem morale šole preosnovati v zmislu naredbes Narodne vlade. Kolikor nam je znano, ni v nobenem nemškem razredu po 40 otrok nemške narodnosti in se bodo morale torej tudi nemške šole posloveniti. Želeti bi bilo, da se že čimprej tudi zgodi, ker bodo sicer naši otroci zgubili celo šolsko leto. Priprave se sicer že vrše, pa ljudstvo godrnja, da gre ve prepočasno. Nevoljo je tudi vzbudilo, da še vedno ni imenovan za ptujski okraj drug šolski nadzornik in da se je dosedanjemu šolskemu nadzorniku za ptujski okraj poverilo celo posle šolskega nadzornika za mestni okoliš. Ali je res zaslužil to odlikovanje?

Vodnikovo slavlje v Ptuju. V nedeljo, 12. tm. se je vršila v risalnici tukajšnje gimnazije kratka, ali krasno uspela svečanost v spomin stoletnice Vodnikove smrti. Dvorana je bila okrašena s finim okusom. Slavlja se je udeležilo razun prof. zbora in šolske mladeži številno občinstvo. Po pozdravnem govoru g. ravnatelja Vajde je zapel mešani zbor, sestojč iz gimnazijskih gojencev in gojenk pod vodstvom g. Šerone Vodnikovo »Zadovoljni Kranjci«. Zatem sta predavali učenki Horvat in Senčar Prešernovo »V spomin Valentina Vodnika« in slavljenčev »Dramilo mojim rojakom«, učenec Habijančič pa »Zadovoljni Kranjci«. Učenec Kajnih je v dobro sestavljenem in gladkem govoru oral pesnikovo življenje in delo. Sledili sta predavanji učenca Jeršeta »Moj spomenik« in učenke gdč. Štuhec, ki je v krasni narodni noši deklamirala »Ilirijo oživljeno«. G. prof. dr. Komljanec, »spiritus agens« celi prireditvi, je vsebinsko in govorniško dovršeno naslikal dobo slovenskega prepoveda pred 100 leti in trajni pomen demokratsko-kulturnega delovanja Vodnikovega, ki nam bodi danes, v dobi našega drugega in in končnega vstajanja, vzgled resnega dela, vztrajne pridnosti in nesebične požrtvovalnosti za narodno dobrobit. Svečanost je završil mešani zbor s himno. S.

Pri Sv. Marku niže Ptuja je 14. tm. umrl župnik Leop. Skuhersky.

MARIBORSKI NOVICAR.

Nemci napadli Lučane. Krvavo odbiti.

Maribor, 14. jan. Danes ponoči, okoli 4. ure jutraj so Nemci napadli Lučane, baje proti zapovedi nemške deželne vlade v Gradcu. Napad je bil spretno odbit. Naše izgube: 2 ranjena, 3 ujeti. Na nemški strani je bil ubit poštni sluga ki je služil Nemcem za vodnika. Navdušenje med našimi četami je nepopisno. Po napadu je orožništvo aretiralo kaplana Pichlerja, ki je s prižnice hujskal proti Jugoslaviji. Odpeljali so ga v zapore v Maribor.

Maribor, 15. jan. General Maister si je včeraj ogledal pozorišče boja v Lučanah. Županu Knielyju je zagrozil, da bo dal trg takoj zažgati, če se napad ponovi. Dekanu Gollmayerju, ki je pomagal hujskati proti Jugoslaviji, je zagrozil, da ga bo dal odpeljati kakor je bil odpeljan kaplan Pichler.

Maribor, 15. jan. Štajerski deželni glavar dr. Kaan je telefoniral generalu Maistru, da nemško pol. in vojaško vodstvo ni z napadom na Lučane v nobeni zvezi in da se kaj takega ne bo več ponovilo. Čudno je le, da se je dr. Kaan nekaj dni pred napadom vozil z avtomobilom na celi črti od postojanke do postojanke. Zahrbtost in neodkritosrčnost Nemcev sta občudovanja vredni.

V mariborskem političnem okraju so razpuščeni vsi nemški in nemškutarski občinski zastopi ter imenovanj slovenski gerenti.

Nemške banke v Mariboru odklanjajo nadaljno žigovanje bankovcev.

Nemške železničarje hujskajo Nemci zopet na štrajk.

Na mariborskem magistratu je nastavljenih že več slovenskih uradnikov. Avgijev hlev bo kmalu izčiščen.

Politični preganjanci. V pondeljek, dne 20. prosinca ob 2. uri popoldne se vrši v prostorih Narod. doma v Mariboru sestanek vseh političnih preganjancev iz mariborskega okrajnega glavarstva. Pogovoriti se moramo o tem, kako naj prijavimo škodo, povzročeno po političnih preganjanjih tekom vojne, v kateri obliki in višini. Narodna vlada hoče tozadevne terjatve predložiti mirovni konferenci.

Odstavljeni šolski nadzornik. Narodna vlada je odstavila okr. šolskega nadzornika Dreflaka v Mariboru ter na njegovo mesto imenovala okr. pomožnega učitelja Jakoba Jurka v Mariboru. Bil je že res čas!

Vznemirjajoče vesti se širijo tudi med Nemci v Lipnici in v sosednjih krajih. Tamošnji Nemci se nas bojijo in razširjajo govorice, češ da ima general Maister 12.000 vojakov in hoče vsak trenutek udariti čez mejo na Nemce. Seveda ne misli nikdo izmed nas na kako ofenzivo, mi hočemo le varovati svoje ozemlje in meje. Otročja pa je bojazen naših ljudi, češ da hočejo Nemci čez Špilje udariti na Maribor.

Špeh v Mariboru. Mariborski okoličani na Ptujski in Tržaški cesti nas opozarjajo, da hodijo prekupci do gozda in kupujejo tam sproti špeh, ki ga vozijo kmetje v mesto na trg. Seveda prodajajo potem ti navijalci cen špeh po gostilnah in pri bogataših za drag denar, uradniki in delavci pa ga ne dobijo nikjer.

Občni zbor »Slovenske čitalnice« v Mariboru se je vršil v nedeljo dne 12. pros. Čitalnice so se sploh doživele in nimajo drugega pomena, kakor da plačuje do 200 članov mesečno po 2 K za razne časnike, ki jih čita majhno število penzionistov. Vsako drugo delovanje pa je prešlo na pevsko, dramatično, sokolska društva in na javne knjižnice. Živ dokaz temu je vsakoletna prikazen, da noče nikdo sprejeti predsedniškega mesta. Izvolili so letos dr. A. Medveda.

Častnim občanom je imenovala občina Fram pri Mariboru generala Maistra in okr. glavarja dr. Lajnšiča.

Pastor Mahnert je bil, v kljub temu da se je nabralo proti njemu silno mnogo obtežilnega gradiva, na odredbo Narodne vlade izpuščen. Med mariborskimi in okoliškimi Slovenci je zaradi tega veliko razburjenje. Preiskava proti Mahnertu ni ustavljena.

DNEVNE NOVICE.

Rok za žigovanje bankovcev je na ukaz ministerstva za finance v Belgradu podaljšan do všteti 2. febr. 1919.

Na izrednem občnem zboru Celjskega Sokola v sredo 15. tm. se je sklenilo: Ker je društvu od komisaria mestne občine celjske dana na razpolago telovadnica v meščanski šoli, se s telovadbo nemudoma prične. Glede nabiranja prostovoljcev za Koroško se obrne društvo na zvezo za pojašnila. Z ozirom na resne čase v očigled razmeram na Koroškem in naši severni in zapadni meji se opustijo plesne vaje ker se pozovejo vsi obiskovalci in obiskovalke istih, da se udeležijo telovadbe. S telovadbo bodo združene tudi vojaške vaje.

Narodna čitalnica v Celju je zopet uredila svojo brašno sobo v prvem nadstropju Narodnega doma ter je članom od 9. ure dop. do 8. ure zvečer na razpolago.

Nič predpustnih prireditev v Celju! Odbor Narodne čitalnice v Celju je sklenil v svoji seji dne 10. jan., da ne priredi letošnji predpust z ozirom na resni položaj na naši zapadni in severni meji nobene plesne ali kake druge veselice. Obenem naproša čitalnični odbor tudi druga celjska društva, da naj napravijo enake sklepe. Ne bi bilo niči z narodnega niči s človeškega stališča dopustno, da bi doma na varnem rajali in plesali, dočim morajo naši bratje na zapadni in severni meji prenašati vsa nasilja narodnih sovražnikov ter se preliva kri naših bratov za domovino. Resni časi naj bi ne našli pri nas neresnih in tudi netaktnih ljudi!

Narodni davek. Gospa Fanica Sterneckijeva je oddala za narodni davek 1000 K, katere je prejela v ta namen od g. Ivana Mohorko, ravnatelja petrolejske družbe »Avstrija« v Celju.

Za okrajno bolniško blagajno v Celju so razpisane volitve delegatov. Volilni imenik je razpoložen v psarni bolniške blagajne od 20. do 25. tm. med dopoldanskimi uradnimi urami. Natančen razglas priobčimo prihodnjič. Slovenci, pobrigajmo se za imenik!

Na dekliški meščanski šoli v Celju je učiteljica Premschak, skrajno naduta in zagrižena nacionalka; nedavno se je glede slovenskih učenk izrazila na nesramen način: »diese windische Bagage ist so frech; aber wartets, es werden schon andere Zeiten kommen und dann wehe euch Slovenen«. (Ta slovenska багаža je tako

nesramno, pa čakajte, pridejo drugi časi in potem gorje Slovincem!). Zadeva je javljena na pristojno mesto in Premschakovi garantiramo, da bodo zanje kmalu prišli — drugi časi.

Celje. Prostori v novem gimnazijskem poslopiju so izpraznjeni in se prirejajo v učne svrhe. Upanje je torej, da se naša mladina kmalu preseli iz dozdnih nezadostnih lokalov v lepe nove.

Celje. (Odredba glede stanovanj.) V smislu naredbes Narodne vlade SHS z dne 21. dec. 1918 je celjski mestni urad izdal razglas z dne 3. t. m., v smislu katerega je moral tekom 8 dni vsakdo naznaniti, če ima dvoje ali več stanovanj v enem stanovanem okolišu. Istotako so morali tekom 8 dni lišni gospodarji in najemniki stanovanj prijaviti vse stranke, ki v občini oz. okolišu nimajo domovinstva, niti jih poklic ali drugi tehtni razlogi ne vežejo na bivanje v okolišu. Po preteku tega roka se imajo vršiti poizvedbe. Tudi so se imela prijaviti tekom 8 dni vsa stanovanja, ki že vsaj 4 tedne služijo edinele za shrambo stvari ali katere so sicer opremljena kot stanovanja, pa v resnici ne stannje nihče v njih, ali pa se uporabljajo le nezadostno. Ne vemo, kakšen je uspeh razglasa, toda ker je zadeva veljavna z ozirom na pomanjkanje stanovanj za naše slovensko uradništvo, smatramo za potrebno, da mestni urad potrebne poizvedbe nemudoma in z vso energijo izvede ter tudi določbe glede kazni z vso strogostjo uporablja. Za slovenske uradnike se morajo dobiti stanovanja, rodbine nemških uradnikov, ki ne služujejo več v naši državi, morajo v en in napraviti prostor! Brezpogojno!

Še napisi. Piše se nam: Vprašanju napisov pripisujem danes, ko imamo toliko nujnega dela na vse strani, sicer podrejen pomen, vendar pa ne morem mirno odobravati, da imajo na pr. v Celju še nekateri narodni obrtniki nemške napise. Tako sem videl te dni v kolodvorski ulici »Josef H., Confections-geschäft« in še par takih. Upam, da tega ne vidim več, ko pridem prihodnjič v Celje. — Tudi razni napisi »nach Graz« itd. bi že utegnili izginiti.

Izčistiti. Prav ste pisali v svojem listu o žalostnem dejstvu, da v raznih uradih še vedno rede nemške napudrane gospodične, ki za zevanje in dolgočasenje po uradih dobivajo po 200 do 300 K mesečno. Toda opozoriti je treba tudi na dejstvo, da sede po raznih uradih tudi še razne nemške in nemškutarske moške uradniške moči, dočim na stotine slovenskih invalidov mora s trdim, njihovega zdravju neprimernim delom služiti kruh. Seveda, nemškutarji so si po preobratu našli bolj široke narodne trake nego slovenski invalidi. Pa če katerega kje srečaš, te pozdravi še vedno s »habe die Ehre«. In koliko, je slovenskih invalidov obrtnikov, ki se s težavo prerivajo skozi življenje, razna dela pri različnih podjetjih pa imajo še vedno ljudje, ki so se še pred meseci nam nesramno rogali in še danes pravijo: »Ja, ich kann nicht über die Nacht slovensch lernen!« (ne morem se čez noč slovenski naučiti!) Čez prag ž njimi! Tudi tobakarne, minice itd. spadajo v roke domačinom, posebej vojnim invalidom, pohabljenecem, ki so res zavedni Slovenci.

Lepo darilo. Gospa Emilija Gasperotti, begunka iz Goriške, rodom Italijanka, je v roke g. dr. E. Kalana darovala 7000 K v razne slovenske narodne in dobrodelne namene. Čast taki tuje-rodk!

Tatvine. Iz vlaka, ki je pripeljal v torek zvečer razno blago iz vojaškega oskrbovalnega skladišča v Mariboru v Celje, je bilo v Celju v noči od torika na sredo ukradenega veliko sladkorja, zdroba in drugega blaga. Storitcem so na sledu. Sumijo, da so bili v zvezi s tatovi tudi posamezni člani straž pri vlaku, ker so izginili.

»Grundbuchamt Schönstein« še vedno uraduje nemški. Včeraj je prišla v Celje popolnoma nemško pisana rešitev na slovensko vlogo. Podpisana je od nekega Penga(?). Vodjo okr. sodišča opozarjamo za enkrat mirno na to lopovščino, pa tudi predsedstvo okrožnega sodišča v Celju. Dotični dokument je na razpolago.

Proti štempljanju bankovcev ter proti drugim valutnim odredbam jugoslovanske vlade protestira avstro-ogrska banka. Razumljivo!

Severne meje Jugoslavije. Po naročilu dr. Korošca sta bila brzojavno pozvana v Pariz slovenska profesorja dr. Fr. Kovačič in dr. Mat. Slavič kot strokovnjaka za določitev severne meje Jugoslavije. Oba sta izdelala natančen elaborat o severnih mejah.

Za begunce s Koroškega veljajo glede begunskih podpor iste določbe kakor za druge begunce.

Iz učiteljske službe. V Slov. Bistrici sta razpisani nadučiteljski mesti na deški in na dekliški okoliški šoli. Prošnje do 31. jan. na krajni šolski svet v Slov. Bistrici. Obe šoli se bodeta najbrž v kratkem razširili v šestrazrednici.

Nova uniforma jugoslovanske vojske. Iz Zagreba poročajo, da so priprave za uvedbo enotne uniforme jugoslovanske vojske že dogotovljene in da izide najbrže že tekom prihodnjih dni tozadevna naredba. Baje bo uniforma prirojena in podobna angleški.

Trpljenje Slovincem v Trstu. Slovenci v Trstu so popolnoma obupani. Nad 4000 slovenske dece je brez šolskega pouka, ker je guverner prepovedal zopetno otvoritev slovenskih šol.

† Stanko Svetina. 16. tm. zvečer je umrl mladi slovenski pisatelj Stanko Svetina po težki daljši bolezni.

Begunske podpore so v smislu naredbe poverjenstva za socialno skrbstvo z dnem 15. jan. 1919 začasno ustavljene, da dobe okr. glavarstva potrebni čas za novo odmero.

Mednarodna aprovačna komisija bo poslata 48 vlakov živih skozi Jugoslavijo v Nemško Avstrijo. Komisija je odklonila zahtevo naše narodne vlade, naj bi se od Nemcev za ugodnost prevoza zahtevala kompenzacije.

Velik jugoslovanski tabor Svete Vojske se vrši 19. t. m. v hotelu Union v Ljubljani. Prične se velika akcija za treznostno gibanje v državi SHS.

Kdo ve kaj? Vojaki, ki so se vračali domov in bi slučajno vedeli za avtomobilista Vinka Bruder-manna (radio skupina 33 d. k. vojna pošta 509 v Odesi ob Črnem morju), so iskreno prošeni za natančna pojasnila, kje in iz kakšnega vzroka je umrl. Razglašeno je le, da je med potjo domov v Budimpešti dne 23. nov. 1918 umrl in bil 25. nov. tam pokopan. Stroški se povrnejo. Poročila se prosijo na naslov brata: Leopold Bruder-mann, Konjice.

Padel je na koroški fronti g. Slavko Pečnik, učitelj-šnik-legionar, doma iz Buč pri Kozjem.

Obči pokojniški zavod za nameščence se je ustanovil v Ljubljani.

Pisma v inozemstvo je do nadaljne odredbe oddajati odprta in opremljena z naslovom odpošiljatelja.

Za potovanje po Sloveniji in izven nje je izdala Narodna vlada SHS v Ljubljani odredbo, katero v glavnih potezah objavimo v prihodnji številki.

»Medjimurske Novine«. Pod tem naslovom je začel v Čakovcu izhajati nov časopis za Medjimurje.

25 vagonov soli za Slovenijo pride, kakor poročajo iz Ljubljane, v nekaj dneh.

Dr. Breclj v Gorici aretiran.

Ljubljana, 14. jan. V Trst je dospelo včeraj poročilo, da so Italijani v Gorici aretirali in v Italijo odvedli sedaj tudi dr. Breclja.

Italijanska nasilja v Istri. V Movraču pri Koprju so Italijani aretirali župnika Šveglja in ga odpeljali v zapore v Buzet. Čez nekaj dni so ga sicer izpustili, a kmalu zopet aretirali. Tudi drugi mu niso mogli ničesar dokazati, vendar pa so ga sedaj tretjič aretirali in definitivno pognali iz Istre.

»Slovenska žena.« Pod tem naslovom prične 20. tm. izhajati v Ljubljani nov časopis za slovensko ženstvo. Izhajal bo enkrat mesečno in veljal za celo leto 14 kron.

Protest dalmatinske vlade. Narodna vlada za Dalmacijo je poslala zavezniškim vladam protest proti zasedenju Dalmacije preko demarkacijske linije po Italijanih. Vlada prosi, naj zavezniške vlade preprečijo italijanske nasilnosti.

Novo Narodno Veče. V Zagrebu se glasom poročila »Riječi SHS« vrše med strankami pogajanja za osnovo novega Narodnega Veča, ki naj prevzame one posledice dosedanjega NV, katerih vsled njih posebnega značaja ne morejo vršiti državni uradi kot taki. V političnih krogih se priznava potreba podobne medstrankarske organizacije po vzorcu nekdanje Srbske Obrane.

Novi kolkovi in novi železniški listki pridejo v promet. Kolkovi izdaje 1910 in vozni listki, ki se sedaj nahajajo v prometu, se z 28. svečanom 1919 popolnoma razveljavijo.

Združenje jugoslovanskega Sokolstva. Starosta srbskih Sokolov poziva srbska, hrvatska in slovenska sokolska društva, naj izvedejo ujedinjenje vsega jugoslovanskega Sokolstva. Dne 26. tm. se vrši v Zagrebu posvetovanje zastopnikov vseh srbskih sokolskih društev iz vsega ozemlja SHS.

V Radgoni je nemško-avstrijska vlada odredila volitve za nemški državni zbor. Narodna vlada v Ljubljani je izvršitev volitev v Radgoni prepovedala.

IZ JUGOSLOV. DEMOKRATSKE STRANKE.

Shodi v Ptujem okraju. Preteklo nedeljo dne 12. t. m. so se priredili v ptujem okraju sledeči shodi: pri Sv. Bolfanku in pri Sv. Andražu v Sigi, kjer sta govorila gg. dr. Senčar in dr. Šalamun iz Ptuj, dalje pri St. Vidu, kjer je nastopil kot govornik g. dr. Fermevc, in pri Sv. Lovrencu na Dr. (govornika g. komisar Meža in g. Forčesin iz Ptuj). Shodi so bili izvanredno dobro obiskani. Povsod je poslušalo ljudstvo naše govornike z največjim zanimanjem. Shodi dokazujejo, da nastopajo pri nas zopet redne razmere in da povzdavlja povsod naše ljudstvo ujedinjenje vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev v enotno državo. Povsod so sprejele resolucije, ki pozdravljajo ujedinjenje ter izrekajo udanost kralju in regentu. Zajedno so se sklenili povsod protesti proti zasedanju naših pokrajin po Italijanih in Nemcih. Na shodu v St. Vidu je govornik g. dr. Fermevc še posebno razpravljal o noveletnem pozdravu regenta Aleksandra in so zborovalci zlasti z navdušenjem vzeli na znanje kraljevsko obljubo, da se bodo veleposestva pravično razlastila in da bodi vsak-Srb, Hrvat in Slovenec gospodar na svoji zemlji. Z ozirom na kraljevsko zagotovilo, da se bo preskrbelo čim najbolj vojni invalide, se je sprejela resolucija naj se zaplenijo neopravičeni vojni dobički in naj se s temi voj-

nimi dobički preskrbi naše invalide. Prirejali se bodo enaki shodi tudi še znanprej v celem okraju in pozivljamo vse občine, naj javijo v Ptuj, ako žele, da se priredi tam shod.

Shod v Št. Jurju ob j. ž., ki ga je priredila tamošnja krajevna organizacija J. D. S. dne 12. tm. se je vršil v telovadnici ljudske šole, ki je bila nabito polna zborovalcev. Shodu je predsedoval gosp. nadučitelj Sivka. Namesto zadržanega g. dr. V. Kulkovca, ki se je odpeljal v Belgrad, je govoril g. ravnatelj Smertnik. V obširnem govoru se je dotaknil vseh danes važnih zadev. Najbolj so pa zborovalce zanimale razprave o valuti in o žigosanju denarja. Veselo znamenje, da se kmečko ljudstvo vedno bolj zanima za javne zadeve.

Shod JDS v Kozjem dne 12. tm. je bil velikansko obiskan. Zbralo se je čez 500 ljudi. O političnih in gospodarskih vprašanjih sta razpravljala gospoda Spindler in Rebek iz Celja. Ljudstvo je z zanimanjem poslušalo, le par pijanih ljudi je motilo. Sprejete so bile resolucije, v katerih se pozdravlja ujedinjenje in kralja Petra, se obsoja in protestira proti italijanski okupaciji našega ozemlja ter proti nemškemu nasilju na Koroškem. G. Ivan Krajnik, ki je kot predsednik krajevene organizacije JDS shodu predsedoval, je v uvodnih besedah razložil zgodovino našega trpljenja pod Avstrijo. Gdč. Tilka Prešiček je pa lepo deklamirala Gregorčičevo pesem »Naš narodni dom«. G. Leskovšek, v katerega lokalih se je shod vršil, je lokale zelo lepo okrasil. Pevski zbor pod vodstvom g. Graha pa je zapel po zborovanju več slovenskih pesmi in je tako shod poleg poučnega značaja nudil zborovalcem tudi plemenito zabavo. Hvala gre vsem činiteljem, ki so shod tako lepo pripravili.

Na shodu JDS v Kozjem je bilo navzočih tudi več tam nahajajočih se goriških beguncev. Ti so predlagali posebno, dobro utemeljeno resolucijo, v kateri protestirajo proti laški trditvi, da je avstrijska vlada slavizirala primorske kraje, ker je zgodovinsko dokazano, da je avstrijska vlada le germanizirala oz. italijančila naše slovenske kraje ter dajala povsod potuho Lahom.

Shoda JDS v nedeljo 19. jan. 1919: na Vranskem ob 8. uri zjutraj pri Brinovcu, v Št. Petru v Sav. dol. ob 3. uri pop. v šoli. Osnujejo se v obeh krajih istočasno krajevne organizacije J. D. S.

Zadnja poročila.

Gospodarska pogajanja v Trstu.

Ljubljana, 14. jan. Te dni so bile v Trstu med načelnikom italijanskega generalnega štaba in med zastopnikoma naše Narodne vlade pogajanja o izmeni blaga. Dogovorili so se, da se v svrhu olajšanja medsebojnega prometa uvede med Ljubljano in Trstom redna obojestransko cenzurirana kurirska služba, ki bo posredovala tudi zasebno trgovsko korespondenco. Blago se bo izmenjavalo v Logatcu. Italijani bodo nam dobavljali sol, riž, južno sadje, nekaj petroleja in testenin, strojno olje in tudi nekaj angleškega premoga za plin. V izmeno pa zahtevajo 3000 vagonov lesa, železo in naš premog.

Sedem parnikov živih za državo SHS na potu iz Amerike.

Ljubljana, 14. jan. Veleposlaniški tajnik Zedinjenih držav, Mr. Hugh Gibson v Trstu, načelnik ameriške misije, je napram poverjenikoma naše Narodne vlade izjavil, da je za državo SHS na potu iz Amerike sedem parnikov živih v vrednosti 35 milj. dolarjev.

Nova vlada v Ljubljani.

Ljubljana, 17. jan. Iz Belgrada poročajo, da je regent imenoval dr. Brejca predsednikom, dr. Žerjavo podpredsednikom pokrajinske vlade v Ljubljani. Prvi je član SLS, drugi JDS. Predlagani so nadalje še sledeči člani vlade: dr. Verstovšek (SLS) za uk in bogočastje, dr. Golia (SLS) za notranje zadeve, dr. Ravnihar (JDS) za pravosodje, Anton Kristan (JSDS) za narodno gospodarstvo in Alb. Prepeluh (JSDS) za socialno skrbstvo. Uradnega obvestila o imenovanjih še ni.

Novi hrvatski ban.

Zagreb, 17. jan. Za bana Hrvatske in Slovenije je imenovan član hrvatsko-srbske koalicije dr. Paleček, odvetnik v Vukovaru.

Predsedstvo pokrajinskih vlad za Bosno-Hercegovino in Dalmacijo.

Zagreb, 17. jan. Za predsednika bosensko-hercegovske vlade je imenovan Srb Atanzij Šola, za predsednika dalmatinske vlade dr. Ivo Krsteli.

Revolucija v Berlinu Liebknicht in Roza Luxemburg ubita.

Dunaj, 16. jan. Včeraj so aretirali v Berlinu voditelja boljševiške struje (špartakovcev) Liebknichta in Roza Luxemburg. Ko so Liebknichta od zaslišanja hoteli peljati nazaj v zapore z avtomobilom, je uporabil priliko, ko se je avtomobil zaradi defekta moral popravljati, ter je zbežal, ker se na ponovne klice ni ustavil, je padlo za njim več streliv. Obležal je mrtev. Med tem, ko se je to zgodilo, je bila zaslišana Roza Luxemburg. Ljudstvo je v velikih množicah čakalo pred poslopjem, obkolilo avtomobil, v katerem so jo

hotelu odpeljati, po njej toklo ter jo najbrže že ob tej priliki ubilo, zakaj ko so jo pozneje dvignili iz avtomobila, je bila že mrtva. Vlada je zaradi teh dogodkov silno prepadena in poda demisijo.

Dr. Breclja niso Italijani odpeljali v Italijo, kakor se je prvotno poročalo, ampak so ga vrgli v ječo v Trstu.

Izpred celjske porote.

Celje, 13. jan.

Jakob Blatnik, posestnik v Gorenci, obč. Sv. Lenart pri Laškem, 28 let star, je bil zapravljenec in je pijančeval, ter je vsled tega imel vedne prepire s svojo ženo Marijo. V prepiru jo je nekega dne dvakrat udaril s sekuro po glavi, ji razbil črepinjo in jo na tak način ubil. Obsojen je bil na 12 let ječe.

Celje, 14. januarja.

Danes se je zagovarjal pred poroto Franc Tevžič iz Št. Ruperta pri Braslovčah. Predsedoval je nadv. Roschanz, drž. pravdnštvo zastopal g. dr. Požar, zagovarjal g. dr. Gvidon Serbec. Obtožba očita Tevžiču, da je izvršil od 11. junija 1918 do 10. julija 1918 pri različnih posestnikih v Grajski vasi, v Ostrožnem, na Babnem in v Medlogu tatvine, pri čemur je skupna vrednost ukradenih reči znašala nad 10.000 K. Porotna klop je bila sestavljena iz samih Slovencev. Zagovornik je izrazil začetkom svojega zagovora zaščene, da je zavladala v tej dvorani tudi v jezikovnem oziru pravica, ker obtoženec razume celi tek razprave. Odsihmal bodo nemogoči politični umori vsled tega, ker obtoženec ne razume sodnikov. Ko ga vsled tega predsednik prekine, zavzema zagovornik energično stališče, da ima dolžnost in pravico iz zagovorniškega mesta povdarjati tudi v splošnem vse, kar je obtožencu v korist. Porotniki so potrdili 4 na nje postavljene vprašanja, zanimali zadnje vprašanje, ki se je nanašalo na tatvino reči, vrednih več ko 7000 K. Nato je sodni dvor obsodil obtoženca na 1 leto težke ječe, vračunši pol leta preiskovalnega zapora.

Celje, 15. jan.

Obtožen je Franc Vertačnik iz Blance, ki je nekemu kmetu v Sevnici iz žepa v gostilni ukradel 5670 K. Kmet je bil pijan, Vertačnik je šel z njim plesat in mu ob tej priliki denar izmaknil. Obsojen je bil na 5 let ječe.

Celje, 16. jan.

Obtoženi so trgovski sotrudniki Jožef Majdič, Ivan Zupančič ter Ernest in Fridolin Bezenšek, da so kradli razno trgovsko blago pri tvrdkah Savelli in Artmann v Št. Jurju ob j. ž. Prvi je obsojen na 10, drugi na 8 mesecev ječe, slednja dva sta oproščena.

DRUŠTVENE PRIREDITVE.

Braslovče. V nedeljo, dne 19. tm. ob 3 uri pop. ima braslovški »Sokol« v gostilni br. Rössnerja svoj redni občni zbor z običajnim sporedom. Prijazno pozivamo vse društvene člane in prijatelje, da se ga udeležijo polnoštevilno!

Občni zbor Telovadnega društva Sokol v Št. Jurju ob Juž. žel. se je vršil v nedeljo, dne 12. tm. Društvo že pridno deluje. Šteje 17 telovadcev, 19 trgovskega in obrtnega naraščaja ter dijaštva ter 45 šolskega naraščaja. V odbor so bili izvoljeni: brat Čulek za starosta, Brežnik za nam. staroste, Mastnak za načelnika, Recelj za tajnika, Godec, Belle, Čretnik, Močnik za odbornike. Sklenilo se je ustanoviti ženski odsek. Dalje se je sklenilo pozvati člane, ki morejo zapustiti dom, da se prijavi v prostovoljno legijo.

RAZNE VESTI.

Promet z denarnimi pošiljatkami in poštnimi zavetki je od 10. tm. naprej zopet v polnem obsegu dovoljen.

Italijani proti francoščini. Dalmatinska narodna vlada je uvedla na dalmatinskih srednjih šolah pouk francoščine. Italijanske okupacijske oblasti so sedaj to prepovedale in odredile, da se mora mesto francoščine poučevati laščina.

Krušne cene zvišali bodo v Nemški Avstriji. **Za 8 milijard kron** škode so napravile nemške, avstrijske in bolgarske čete v Srbiji s svojo invazijo.

Carigrad prosta luka. Švicarski listi potrjujejo vest, da bo Carigrad prosta luka. Sultan zapusti Carigrad.

Avstro-ogrski ujetniki v Sibiriji. Glasom poročil se nahaja v Sibiriji še 13.000 častnikov, 65.000 mož in 50.000 delavcev iz bivše Avstro-Ogrske.

Uradni kurz avstrijske krone je v smislu odredbe finančnega ministra v Beogradu določen sledeče: državne blagajne računajo 250 K za 100 dinarjev.

Jugoslovanska jezuitska provinca se ustanovi s sedežem v Zagrebu. Slovenski jezuiti se ločijo od nemško-avstrijske provincine.

Ženske pomožne moči bivše avstro-ogrsk vojske. Poverjenik za narodno brambo je odredil z naredbo od dne 30. nov. 1918 (Štev. 164 v »Uradnem listu« št. 16), da je izplačati enomesečne pristojbine

le onim, ki vsled prevrata niso dobile koncem okt. ali začetkom nov. 1918 nikakih prejemkov.

Invalidom in slepcem se dovoli mesto dosedanjih prejemkov v znesku 26 v na dan dnevna določila v znesku 1 krome in sicer: 1. onim, ki obiskujejo invalidski pouk (obrtniški, kmetijski ali trgovski) ali ki so pridržani raznim obrtnim mojstrom v uk; (onim invalidom, ki se še zdravijo, a so tako pohabljeni, da ne morejo obiskovati invalidske šole. Glede prehrane invalidov se določi, da dobivajo invalidi enako hrano kakor zdravi vojaki, vendar pa zdravnik lahko odredi, da dobi ta ali oni bolniško hrano. Tobak pa dobe slepci in natura.

Tovarna za marmelado in sadne konzerve se snuje. Tovarna bi izdelovala tudi žitno kavo »Triglav«. Tovarno ustanovi delniška družba. Delnice so po 500 K. Denar je odposlati na naslov: Jadranska banka, podružnica v Ljubljani, ali pa: Kreditna banka v Ljubljani — do 31. tm.

Stanovanje s hrano iščem za takoj. Bižal, računski podčastnik SHS vojaško oskrbovališče, Celje.

Plišasta jopa se proda ali zamenja za živež. Vpraša se v kavarni »Union«.

Naprodaj je: 1 veliki dvovprežer voz, 1 lepa železna vlita peč, 13 velikih oken in 13 veternic, 1 velika zimska suknja. Vpraša se pri Karol Gregoriču, Celje, Rovska ulica št. 7. — Istotam se sprejme poštna samska hišnica.

Ženitna ponudba. Mlad, visokonaobražen skrben mož v 25. letih z nekaj tisočaki išče v svrhu ženitve in ureditve svojega podjetja, gospodično ali mlado vdovo z večjim premoženjem. Ponudbe pod »Varčnost« na naš list.

Proda se hiša na deželi 10 minut od Glavnega trga, stoji 10 let, trdno zidana, da se lahko nastavi še eno nadstropje, 5 sob, 2 kuhinji in še štirje drugi prostori, zraven spadajoča poslopja s pralno kuhinjo, shrambo, svinjakom, kurnikom, čebelnjakom, lopo, kopalno uto z dvema kabinama, čez pol orala sadnega in zelenjadnega vrta s 96 sadnimi drevesi. Naslov v upravnistvu lista.

Oskrbnik, absolvent kmetijske, sadjarske in vinorejske šole išče službe s 1. marcem tl. ima večletna spričevala.

Poučujem glasovir začetnike in tudi one, ki že igrajo in hočejo napredovati. Zmerni honorar. Glavni trg 8, 1. nadst.

Kupi se hiša v Celju po ceni 50 do 100.000 kron. Ponudbe na upravo »Nove Dobe«.

Prošnja. Izgubila sem rdečo zametno spominsko knjigo od moje prijateljice z imenom Otti Wath. Prosim naj se pošteni najditelj proti dobri nagradi oglasi pri mestnem uradu.

Išče se v mestu ali okolici gostilna v najem ali na račun. Poizve se v upravnistvu.

Stanovanje z 2 sobami (1 soba s pečjo in soba s štedilnikom) z nekaj polja se odda rodbini proti odslužku z dnino. Mož bi naj bil več zidarstva. Predstaviti se treba osebno na Zagradu št. 36.

Proda se vinogradsko posestvo, v Liscah 40 minut oddaljeno od Celja, obstoječe iz ene hiše z 2 dobrimi kletmi, hlevi, okoli 2 orala dobro nasajenega vinograda, 1 oral bukovega gozda, ki se lahko seka in sadonosnika z 300 drevesi. Poizve se v upravnistvu.

2 učenca 2

krepke postave, s primerno šolsko izobrazbo (2 razreda gimnazije ali 3 razredi meščanske šole) sprejme takoj Zvezna tiskarna v Celju.

ČEVLJARSKA DELAVNICA

Rudolf Zontič
Bolniška (Špitalska) ulica št. 2
(blizu kolodvora)
izdeluje čevlje po najnižji ceni in solidni izgotovitvi.

Karl Marš

urar
Gospodska ulica št. 6
sprejema vsa v to stroko spadajoča dela.

Prevezamemo
tovarniško stiskanje olja
iz
**solnčnic, bučnic
in maka**
pod najugodnejšimi pogoji.
Solnčnice
se lahko prinašajo neizluščene, ker sami
oskrbujemo luščenje s strojem.
Točna izmena in postrežba.
Velespoštovanjem
Jos. Lorber in drugi
Žalec pri Celju.

DOPISI.

Iz Rajhenburga. Tukaj imamo skoro pri vsaki drugi hiši kakega mešetarja, ki špeh in druga živila tihotapijo v Nemško Avstrijo. Da jih v Špilju ne preiskujejo, izstopajo na zadnji postaji pred Špiljem in gredo ali z vozom ali peš čez Špilje do druge postaje. Mislimo, da je dolžnost oblasti v interesu prehrane naše države, napraviti temu tihotapstvu odločen konec. Opozarjamo na to tudi našega prehranjevalnega komisarja v Mariboru.

Iz Hrastnika. Od nas se je izselil nemčurski trgovec Josef Wouk, proti kateremu se je na kritičnega 1. XI. l. l. radi njegovih mnogih grehov: narodno odpadništvo in nemškutarstvo, oduševstvo itd. tudi obrnila z veliko silo ljudska jeza. Trgovino je predal nekemu svojemu sorodniku, o katerem smo prav radovedni, v kaki koži se bo pokazal. Volčjo in nemško naj le sleče, preden pride v Hrastnik,

drugače ne bo nesel toliko denarja od tu, kakor ga je njegov prednik.

Iz Hrastnika. Odpoklican je bil v Ljubljano poveljnik tukajšnjega srbskega oddelka, g. p. por. Žika Lukič. Imeli smo ga vsi radi, ker je bil preprostega in mirnega zadržanja in velik prijatelj delavcev, kojih koristi je z veliko vneto zagovarjal. Želimo mu srečno pot in veselo vrnitev k svoji majki. Živel!

Listnica uredništva.

S., Ptuj: Iskrena hvala ter prosimo še nadaljnega sotrudištva! — Šoštanj: Poročilo smo morali odložiti za prihodnjič. — Rogaska Slatina, Maribor, Slov. Bistrica, Vransko, Središče, Hrastnik itd.: Mnogo dopisov smo morali danes zaradi pomanjkanja prostora odložiti. Potrpljenje, pride na vrsto!

KINO GABERJE

Petek 17. in sobota 18. januarja

Hermelinov plašč

Salonska komedija v 3 delih, igra Marija Carmi

V nedeljo 19., ponedeljek 20. jan.

NIRVANA

Indijska drama v štirih dejanjih.

Sprejme se v trgovino z mešanim blagom

učenec

s popolno oskrbo. Ponudbe z navedbo šolske izobrazbe pod »U 120« na upravnistvo tega lista.

FRANC KOLENC CELJE, NAR. DOM

priporoča

špecerijsko blago ter vsakovrstno barvo za obleke.

FRAN STRUPI

CELJE

Zaloga stekla, porcelana, svetilk, ogledal, okvirjev in raznovrstnih čip

Prevzetje steklarskih del

Graška
cesta

Graška
cesta

Priporočam se slav. občinstvu za mnogobrojen obisk

J. Dečko, Celje

» nasproti Narodnega doma »
trgovec špecerijskega in kolonijalnega blaga ter raznih barv.

HOTEL „PRI BELEM VOLU“ CELJE

se priporoča s toplo in mrzlo kuhinjo in pristnim vinom ter popolnoma na novo urejenimi
:: sobami ::

BERNARDI DRAGO, hotelir.

ANTON KOCUVAN

Stara jugoslovanska trgovina mešanega blaga

Glavni trg **CELJE** Glavni trg

Trgovina s špecerijskim blagom in dež. pridelki

Ant. Kolenc-a nasled.

Ant. Ermenc, Celje

Graška cesta 22

Maks Zabukošek
modni atelije Celje Kročna cesta št. 1
za gospode

Vojaške in uradniške uniforme po meri v najkrajšem času.

Vinko Kukovec

stavbno podjetje in trgovina z lesom
Lava št. 22 pri Celju

Gostilna Plevčak

Gaberje

priporoča svojo izvrstno toplo in mrzlo kuhinjo ter najboljša, pristna domača vina.

Naznanilo.

Slav. občinstvu naznanjam, da sem spremenil naslov gostilne pri »Lastovki« v gostilno pri

„Jugoslovanu“

Slov. učiteljstvu.

Zanesljiva poročila, ki smo jih dobili, govore, da vlada med našim ljudstvom po deželi popolnoma napačno mnenje o položaju. Priprosto ljudstvo n. pr. ne ve, da so nemškonaacionalne čete prekršile dogovorjeno premirje in zavratno napadle jugoslovansko posadko na Koroškem, ki so branile slovensko ljudstvo pred plenjenjem in ropanjem nemške soldateske. Te podivjane nemške čete ogrožujejo sedaj že Kranjsko deželo, nevarnost preti pa tudi slov. Štajerski. Ljudstvo tudi ne ve, da v okrajih, kjer divja sedaj nemška soldateska, prebivajo naši zaslužni koroški bratje, ki nas kličejo na pomoč. S tega razloga se naše ljudstvo ne zanima dovolj za usodo slovenskega Korotana.

Narodna dolžnost slovenskega učitelja je, da naše ljudstvo pouči o teh važnih vprašanjih in mu razjasni, da je sveta dolžnost vsakega za orožje sposobnega Slovenca, braniti našo skupno domovino in narodno svobodo vsega Slovenstva. V ta namen se je zbrala tudi legija slovenskih prostovoljcev, ki se že bori na koroških tleh za svobodo Slovenije. Opozoriti je treba narod na to legijo slovenskih prostovoljcev, ker lahko služi vsak pogumni Slovenec kot vojščak in branitelj svoje domovine.

Ljubljana, dne 10. 1. 1919.

Dr. Karl Vrstovšek, l. r.
poverjenik za uk in bogočastje.

Shod v Čakovcu.

Množica približno 4000 ljudi zbrala se je 9. tm. na frančiškanskem trgu v Čakovcu, kjer je ob 10. uri pred cerkvijo bila svečana božja služba, pri kateri je pel župnika Lipnjaka sloveči zbor. Po maši se je vršil na istem mestu shod, kateremu je predsedoval p. Kapistran. Pozdravil je navzoče, veseleč se, da je shod tako dobro obiskán, znamenje, da iz spanja smrti probujeno Medjimurje še čuti, da kri ni voda, da se veseli nad ujedinjenjem z brati po krvi in jeziku. Župnik Fišer opiše muke, katere so Medjimurci pod vladjo Ogrov prestali. Kot 3. govornik nastopi dr. Novak, komisar Medjimurja. Govori o ujedinjenju SHS, veseleč se dobe, ko se je narod v Medjimurju odtrgal sam od krute vladje Madžarov. Dnevi suženstva so minili, našel je brat brata, s katerim bo skupno živel kot svoboden gospodar. Česar pred kratkim ni veroval ne Madžar ne Nemeč, je danes gotova stvar, ker stopa Slovan na dan; oprostil se je pijavk, ki so pile njega kri. Medjimurški kmet Stefak se je v imenu svojih rojakov zahvalil Nar. vječu za bratsko skrb napram Medjimurju ter zaklinjal jih, da ostanejo verni ujedini materi zemlji. Govorili so še Žganeč, Glozovec in Miškulin. Župnik Fišer prečita sledečo resolucijo: U bratskom narodu u Medjimurju živela je od uvijekah živa želja, da se politički s jedini sa svojim suplemenicima iste krvi i jezika. Imperializm madžarske države, koji je htio nasilnom madžarizacijom stvoriti od raznih naroda bivše Ugarske jedinstveni i jednojezični madžarski narod, kao što nije uspio kod ostalih nemadžarskih naroda Ugarske, nije niti uspio kod medjimurskih Hrvata. Uprkos najvećeg nasilja i madžarizacije ipak je

narod hrvatski u Medjimurju ušćuvao svoj jezik i živu želju po osvobodjenju ispod tudjinskog jarma. Kad je pobijedila ideja velikog predsjednika sjeverno-američkih država Wilsona o samouredjenju naroda, osjetili so i medjimurski Hrvati, da i oni imaju pravo na svobodu i život. Madžarske vlasti htjele su još jednim posljednim udarcem, da u klici uduše svu težnju naroda za svobodom i mnogi sinovi našega naroda morali su tu težnju platiti z vlastitom krvlju. No nadošao je čas osvobodjenja po slavnoj vojsci sinova naše krvi i jezika i danas Hrvati iz cijelog Medjimurja sakupljeni na glavnoj skupščini u glavnom mestu Čakovcu obdržavanoj dne 9. jan. 1919 pred cijelom svijetom odlučno jednodušno i samosvijesno izjavljuju:

1. Za uvijek se odcijepujemo od madžarske države, kojoj smo i dosada pripadali samo pod utjecajem sile i protiv svoje volje.

2. S jedinjemo se s jedenstvenom državom Srba, Hrvata i Slovenaca pod moćnim žezlom prvog jugoslovanskog kralja slavnog Petra I. Karađorđevića i izjavljamo, da nas više nikada i nikakva sila od naše nove države razdružiti neće, pa bude li potrebno vlastitom čemo krvlju zasvedočiti ovo svojo odluku. Živilo naše jugoslovansko kraljestvo! Živijo kralj naš Petar II! Živijo naš osvoboditelj preštolonasljednik regent Aleksander!

Po shodu je bil banket v hotelu Zrinjski, kjer je govoril srbski general. Veseli ga — pravi — da se je Medjimurje in Prekmurje, ktero oboje že iz prejšnjih časov dobro pozna, ujedinilo v Jugoslavijo. Dr. Novak nazdravlja bratom Slovincem rekoč, da so meje med nami padle, nismo si več sosedi, nego bratje.

OBRJNI VESTNIK.

Stanje obrtnega združništva s posebnim ozirom na bolniške blagajne in zavarovalnice za nezgode.

Na obrtnem shodu v Celju dne 6. tm. je o tem predmetu razpravljal g. dr. A. Božič:

Obrtno združništvo se deli v dvoje vrst: v strokovne prisilne zadrage in v prostovoljne obrtne združitve. Podlaga prvih je strokovna zadruga, oziroma kolektivna zadruga. Okoliš strokovnih zadrug ne sme po zakonu biti prevelik, članstvo je prisilno. Namen strokovne zadrage je gojenje duha skupnosti, vzdrževanje in zvišanje stanovske časti, pospeševanje človekoljubnih, gospodarskih in izobrazbenih zadač članov. Človekoljubne interese naj pospešuje potom bolniških in podpornih blagajn oz. zakladov ter s posredovanjem zavarovanja članov. Gospodarske interese naj pospešuje z uvedbo skupnega strojnega obrata, z ustanovitvijo zaloga za sirovine, skupnih prodajal, vzorčnih skladišč, kreditnih zadrug; izobraževalne s strokovnimi tečaji, vajeniškimi razstavami itd.

Bolniške in podporne blagajne so ali prostovoljne ali prisilne. Tusem spadajo okrajne bolniške blagajne, društvene bolniške blagajne, bratovske skladišnice, tovarniške bolniške blagajne.

Na podlagi posebnega zakona o zavarovanju zoper nezgode je zavarovano obrtno osebje, ki ima nevarno delo, v zavarovalnicah zoper nezgode. Spodnja Štajerska je pripadala graški, Kranjska in

Primorje tržaški. Te zavarovalnice so bile le balast z velikanskimi režijami za množico uradnikov.

Zavarovanje za starost in onemoglost še ni bilo uvedeno, ker bivši avstr. parlament tozadevnega zakona ni sklenil. Naloga nove države bo, da tudi to vprašanje reši.

Izven strokovnih oz. kolektivnih zadrug obstoje prostovoljne združitve v obliki obrtnih kreditnih zadrug, surovinskih zadrug, obratnih zadrug ter skladiščnih zadrug.

Bodoče naloge obrtniške organizacije naj bodo:

1. snujejo se naj samo strokovne zadrage, ker edino take so obrtnikom res v korist; njih naloge so: strokovno zastopstvo, ureditev razmerja med pomočniki in mojstri ter učenci in mojstri, evidenc pomočnikov in učencev, vajeniški izpiti, pomočniški izpiti, mojsterski izpiti, kolektivne pogodbe. Strokovne zadrage se naj družijo v zveze, pa ne okrajne, ampak trgovsko-obrtne zbornice. Tem naj bodo pridržani obrtni instruktorji.

2. Zavarovanje za mojstre, ki naj bo prisilno, se mora posebej urediti, istotako zavarovanje za pomočnike in vajence. Bolniško zavarovanje se naj poenoti po okrajih v okrajnih bolniških blagajnah, ustanove se naj mojsterske bolniške blagajne za okoliše trg, obrtnih zbornic ter se ustanove zveze bolniških blagajn z redno revizijo. Bolniškim blagajnam se naj dovoli nalagati denar tudi pri obrtno-kreditnih zadrugah.

3. Za vajeniški naraščaj (izobrazbo, nižje in višje obrtne šole, vajeniške domove) naj skrbi država potom obrtno pospeševalnih uradov s sodelovanjem zadrug.

4. Država naj podpira obrtne, gospodarske in pridobitne obrtne kreditne zadrage s primernimi režijskimi prispevki pri ustanovitvi, s pomočjo pri dobavi surovin in s cenenim, v anuitetah plačljivim kreditom.

5. Država naj takoj ustanovi zavarovalnico zoper nezgode v Ljubljani; njeno poslovanje naj bo poceni, v prid zavarovancem; ne bo naj nabiravnica velikih rezervnih skladov in preskrbovalnica raznih ravnateljev.

6. Takoj se naj uvede zavarovanje za starost in onemoglost, bodisi prostovoljno, bodisi v obliki državnega zavoda.

V Gradcu se lepa enonadstropna hiša z velikim vrtom na voglu ulice ceno proda. Pojasnila daje I. Pangerc, Gradec, Prankergasse 19.

PRICA & KRAMAR

Na debelo
in drobno

CELJE

Na debelo
in drobno

ZALOGA

galanterijskega, norimberškega in mod. blaga ter kranjskih izdelkov.

Trgovina vsakovrstnih čevljev **Štefan Strašek** Celje, Kovaška ulica šte. 3

Kreditna in stavbena zadruga **Lastni Dom** Celje Rotovška ulica šte. 13

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po $3\frac{1}{2}$ od sto, daje osebni in stavbeni kredit pod ugodnimi pogoji.

Veietrgovina s špecerijo in deželnimi pridelki

Anton Kolenc,

Celje

Graška cesta 22

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju

Delniška glavica 10,000.000 kron.

CENTRALA V LJUBLJANI
Poslovalnica avstrijske razredne loterije.

Rezervni fondi nad 2,000.000 kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaje vse vrste vrednostnih papirjev, financira vsako vrstne dobave in dovoljuje aprovizacijske kredite.

